

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Сумський державний університет
Навчально-науковий інститут бізнесу, економіки та
менеджменту

**Проблеми та перспективи розвитку
фінансово-кредитної
системи України**

**Problems and Prospects for the Development of
the Financial and Credit System**

Матеріали
Міжнародної науково-практичної конференції
(Україна, Суми, 5-6 грудня 2022 р.)

Суми
Сумський державний університет
2022

УДК [330.34+330.336](063)
Е45

*Рекомендовано вченою радою
Сумського державного університету
(протокол № 6 від 8 грудня 2022 р.)*

Е45 Проблеми та перспективи розвитку фінансово-кредитної системи України: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Проблеми та перспективи розвитку фінансово-кредитної системи України»/ за заг. ред.: Л. Л. Гриценко, І. В. Тютюнник. Суми : Сумський державний університет, 2022. – 81 с.

Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Проблеми та перспективи розвитку фінансово-кредитної системи України» містять результати наукових досліджень присвячених пошуку системного вирішення мультидисциплінарних проблем в галузі електронного бізнесу і технологічних інновацій, цифрової трансформації освітніх систем, запровадження інноваційних технологій у фінансовому секторі.

Для науковців, науковців, студентів, аспірантів, представників бізнесу та громадських організацій і вищих навчальних закладів та широкого кола читачів.

The materials of the International scientific and practical conference " Problems and Prospects for the Development of the Financial and Credit System" provide the results of scientific research focused on the search for a systematic solution to multidisciplinary problems in the field of electronic business and technological innovations, digital transformation of educational systems, the introduction of innovative technologies in financial sector. .

For scientists, researchers, students, postgraduates, representatives of business and public organizations and higher education institutions and a wide range of readers.

УДК [330.34+330.336](063)

© Колектив авторів, 2022
© Сумський державний університет, 2022

ЗМІСТ

<i>Лариса Гриценко</i> <i>Ірина Кожушко</i>	Особливості розрахунку показників ЕВІТ, ЕВІТДА, ОІВДА для підприємств України в сучасних умовах.....	5
<i>Інна Школьник</i> <i>Вікторія Дзюба</i> <i>Олена Журавка</i> <i>Аліна Темченко</i>	Оцінка ефективності фінансів депозитних корпорацій України..... «Гнучке бюджетування» як дієвий механізм планування на виробничих підприємствах	9 13
<i>Крістіна Попова</i> <i>Лариса Гриценко</i> <i>Наталія Пігуль</i> <i>Тетяна Боряк</i>	Оцінка ефективності фінансів депозитних корпорацій України..... Сучасні методи аналізу фінансового стану суб'єктів господарювання.....	17 20
<i>Лариса Гриценко</i> <i>Лілія Деркач</i> <i>Олена Журавка</i> <i>Альбіна Білера</i>	Аналіз стану прибутків та збитків підприємств України..... Пенсійний фонд України як державний позабюджетний цільовий фонд.....	23 25
<i>Людмила Захаркіна</i> <i>Новіков Володимир</i> <i>Nataliia Pihul</i> <i>Yevhenii Pihul</i>	Вплив цифровізації економічних процесів на розвиток фондового ринку в Україні..... Economic security of the state: essence and goals.....	29 32
<i>Лариса Гриценко</i> <i>Вікторія Білошапка</i> <i>Олена Крухмаль,</i> <i>Поліна Коломієць</i> <i>Olena Kasian</i>	Доларизація економіки України: причини і наслідки..... Превентивне управління проблемними кредитами в умовах воєнного стану..... Managing the tourism in Ukraine with Schengen standards.....	34 38 42
<i>Дар'я Свірідова</i> <i>Лариса Гриценко</i> <i>Євгеній Охрімчук</i>	«Зелені фінанси» в контексті забезпечення сталого розвитку..... Сучасні методи управління ризиками технології інтернету речей у бізнес середовищі.....	44 47
<i>Лариса Гриценко</i> <i>Альбіна Білера</i> <i>Тетяна Кубах</i> <i>Євген Руденко</i>	Фінансова безпека підприємств..... Механізм та принципи фінансової безпеки як базові елементи забезпечення фінансово-економічного розвитку держави	49 51
<i>Інна Школьник</i> <i>Уляна Вініченко</i> <i>Olena Kasian</i>	Управління фінансовим левериджем на підприємстві..... Symbolism between tourism and infrastructure.....	55 58

<i>Світлана Похилько</i>	Цифрові бізнес-моделі та способи їх опису за	
<i>Анна Єременко</i>	допомогою канви Остервальда.....	60
<i>Надія Дехтяр</i>	Теоретичні засади управління активами	
<i>Анна Шевченко</i>	підприємства.....	63
<i>Лариса Гриценко</i>	Впровадження системи фінансового контролінгу	
<i>Наталі Махно</i>	зовнішньоекономічної діяльності	
	підприємства.....	66
<i>Тетяна Кубах,</i>	Ліквідність банківської системи.....	73
<i>Альона Єфіменко</i>		
<i>Lilia Klymenko</i>	Green finance in socio-economic development.....	77
<i>Larysa Hrytsenko</i>		
<i>Anastasiia Fedan</i>	Economic essence and role of credit in the	
<i>Larysa Hrytsenko</i>	development of the state.....	79

«ЗЕЛЕНІ ФІНАНСИ» В КОНТЕКСТІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ

*Свірідова Дар'я Сергіївна,
студентка,
Сумський державний університет, м. Суми*

Станом на сьогодні, як у світі, так і в Україні все більш актуальним стає питання сталого розвитку економіки. Багато природних факторів, таких як зміна клімату, забруднення навколишнього середовища, нестача природних ресурсів несуть за собою капітальні фінансові витрати і значною мірою відображаються на економічних процесах. Вирішенням цієї глобальної проблеми є застосування зеленої економіки та втілення сталого розвитку.

Забезпечити стійке екологічне зростання може так зване «зелене» фінансування глобальних проєктів. Втім, досі не існує єдиної думки щодо визначення терміну «зелених» фінансів та «зелених» інвестицій. У таблиці 1 наведені підходи до трактування поняття «зелені» інвестиції.

Можна дійти до думки, що «зелені» інвестиції – це підприємницький капітал (матеріальні, інтелектуальні, сировинні ресурси, основні засоби виробництва та технології), який спрямовується у будівництво об'єкта або виробництво товару/послуги/технології, кінцевою метою яких є здійснення позитивного впливу на довкілля (зменшення рівня забруднення) з одночасним відновленням чи підтримкою рівня природного капіталу.

Термін «зелені» фінанси, можна ототожнити і трактувати так як сукупність фінансових продуктів і послуг (у вигляді інвестицій або кредитування), які враховують вплив на навколишнє середовище і підвищують екологічну стійкість, забезпечуючи при цьому діяльність по зниженню екологічних і кліматичних ризиків глобального економічного розвитку [1].

Таблиця 1 – Підходи до трактування поняття "зелені" інвестиції

Установа	Визначення терміну
МВФ	“Зеленими” вважаються інвестиції, кінцевим результатом яких є зменшення викидів парникових газів та забруднюючих речовин у повітря, без істотного скорочення рівня виробництва та споживання неенергетичних товарів.
ОЕСР	“Зелені” (у більш широкому розумінні: “низьковуглецеві” та “кліматично стійкі”) інвестиції трактує як вкладення у підприємства, проекти та фінансові інструменти, переважно сектору відновлюваної енергетики, які сприяють зниженню рівня викидів вуглецю, пом’якшенню змін клімату та поширенню екологічних технологій.
Всесвітній економічний форум	Зелені інвестиції – інвестиції у зелений та сталий розвиток.
Всесвітня Асоціація Зеленої Економіки	Зелені інвестиції – це традиційні інвестиційні інструменти (такі як акції, біржові фонди та взаємні фонди), які спрямовують на підприємницьку діяльність, що передбачає поліпшення навколишнього середовища (Green, 2018).
Тріодос Банк	Зелені інвестиції – це фінансові продукти, які враховують питання ширшого, ніж суто фінансові показники, такі як екологічні та соціальні проблеми (Triodos, 2018).

Джерело: систематизовано автором на основі [2, 3]

Розвиток зеленого фінансування сприятиме зростанню високого потенціалу зелених галузей промисловості, сприятиме технологічним інноваціям і створенню можливостей для бізнесу для фінансової індустрії.

На сьогоднішній день у світовій практиці широко застосовуються наступні фінансові інструменти для реалізації екологічного сталого розвитку: «зелені кредити», «зелені» інвестиційні фонди, все більшої популярності набувають «зелені» облігації, а також зелені індекси і ETFs.

Станом на 01 січня 2020 року в Climate Bonds Initiative було зареєстровано сертифікованих "зелених" облігацій на суму 41,6 млрд. дол. США. Сума "зелених" облігацій, що відповідали нормативам та стандартам Climate Bonds Initiative становила 189,5 млрд. дол. США. А сума кліматичних облігацій, які не відповідали нормативам становила 55,0 млрд. дол. США [5].

В Україні сьогодні відбувається застосування таких інструментів екологічного сталого розвитку як: випуск «зелених» облігацій, які залучають інвестиції в проекти з енергоефективності та відновлювальних джерел енергії

та еко-банкінг, який передбачає кредитування проектів екологічного спрямування.

Для забезпечення сталого розвитку як національної економіки, так і світової економіки необхідна як підтримка держав, так і налагодження міжнародного співробітництва у вирішенні глобальних проблем. ООН разом із Народним банком Китаю розробили рекомендації щодо впровадження екологічних аспектів у фінансову систему, що включають підтримку і розширення використання основних «зелених» інструментів і інститутів, проектування, створення і розвиток корисних інфраструктурних об'єктів, заходи фінансової та економічної політики в області стимулювання «зеленого» фінансування.

Таким чином, «зелені» фінанси все ще знаходяться на початковій стадії свого існування, але розвиваються швидкими темпами. Впровадження «зеленого» фінансування надасть можливість отримувати безповоротне фінансування проектів, пов'язаних із зниженням споживання енергії, скороченням викидів парникових газів, зменшенням споживання виробничих ресурсів та сприятиме сталому розвитку економіки.

Список використаних джерел

1. Збірник наукових матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції. Київ, 19 березня 2019 р. – К. : КНЕУ (електронне видання) – С. 74–76.
2. «Зелені» інвестиції у сталому розвитку: світовий досвід та український контекст / К. Макаревич, В. Сіденко – Центр Разумкова, 2019, Видавництво «Заповіт», 2019 – С. 83.
3. Зелене інвестування: досвід ЄС для України [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://core.ac.uk/download/pdf/231761948.pdf>.
4. Конкурентні стратегії розвитку України в глобальній економіці: Матеріали I Міжнародної науково-практичної конференції (26 квітня 2018 р.) / Л.Г. Смоляр, О.І. Іляш, О.М. Михайлик. – К.: УВОІ «Допомога»УСІ», 2018 – С. 85.
5. Офіційний сайт Ініціатива "Кліматичні облигації" [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://www.climatebonds.net>.

Керівник: Гриценко Л. Л.